

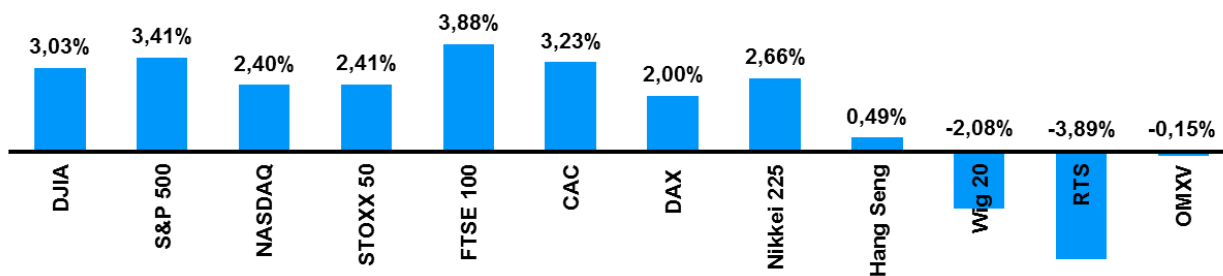

Savaitės naujienų apžvalga

2014 m. gruodžio 22 d. Nr. 51

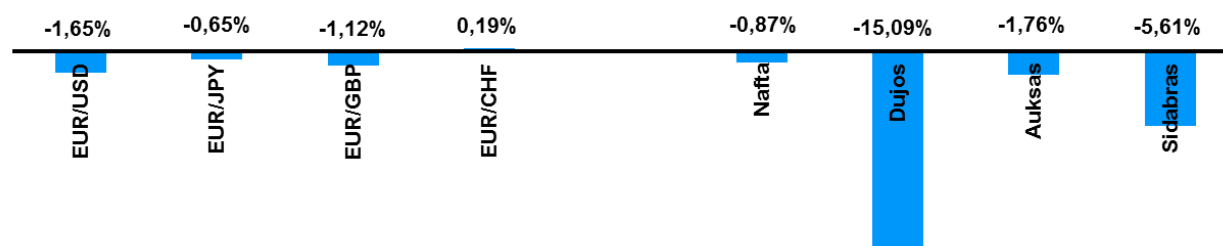
Praėjusią savaitę investuotojų nuotaikas lėmė pagrindinių pasaulio valstybių centrinių bankų nutarimai: JAV pakitusi retorika, Europoje mažesnis neapibrėžtumasis, Kinijoje padidėjęs aktyvumas bei Rusijoje užfiksuotas bazinės palūkanų normos pokytis.

Pasaulio akcijų indeksų savaitiniai pokyčiai

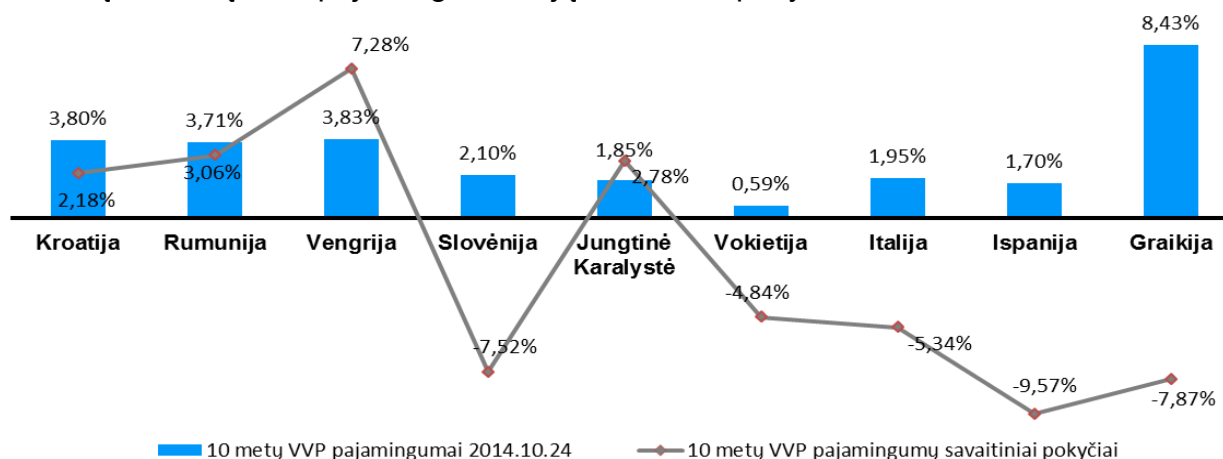
Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

Pagrindinių valiutos porų ir žaliavų savaitiniai pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

ES šalių 10 metų VVP pajamingumai ir jų savaitiniai pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

Praėjusią savaitę Europos šalių VVP pajamingumų pokyčiai išsiskyrė. Tam įtakos turėjo skelbti kai kurių šalių kredito reitingo pokyčiai, makroekonominiai rodikliai bei Vokietijos ir Europos centrinio banko diskusijos dėl šalių obligacijų supirkimo. Vokietijai, dėl galimo struktūrinių reformų nesilaikymo, nepritariant ECB planuojamam valstybių obligacijų pirkimui, investuotojai reagavo į kiekvieną naują žinią dėl galimo susitarimo.

Pagrindinių pasaulio regionų naujienos

Jungtinės Amerikos Valstijos

Praėjusios savaitės viduryje vykęs šalies centrinio banko (FED) susitikimas sukėlė šiek tiek tokias investuotojų reakcijas. Nors pinigų politikoje pokyčių nebuvo, retorika pakito. Kalbant apie kažkada būsiantį (rinkų manymu antrą 2015 m. pusmetį) bazinių palūkanų kėlimą FED visada minimas „tada kada bus reikiama“ pakito į „būsime kantrūs“. Tai reiškia, jog net ir susidarius palankiai palūkanų kėlimo situacijai, bankas gali neskubėti imtis veiksmų. Investuotojai žinią sutiko teigiamai – verslo paskolų kaina gali nekilti ilgiau nei manyta.

Savaitės pabaigoje visų nuostabai JAV prezidentas paskelbė, jog po 5 dešimtmečių pertraukos šalis sieks normalizuoti diplomatinius santykius su Kuba.

Praėjusią savaitę buvo skelbta lapkričio mėnesio vartotojų kainų ir darbo užmokesčio statistika. Ši atskleidė, jog kainos, dėl naftos smukimo, sumažėjo 0,3 proc., o neįskaičiuojant maisto ir energijos kainų padidėjo 0,1 proc. Realus valandinis darbo užmokestis JAV per mėnesį išaugo 0,6 proc.

Vakarų Europa

Praėjusią savaitę Europos centrinio banko valdančiosios tarybos narys Benoît Coeuré atskleidė, jog kitų metų pradžioje, tikėtina sausio 22 d. - kuomet yra numatytas kitas ECB pinigų politikos posėdis – Europoje bus pradėtas šalių obligacijų supirkinėjimas. Pasak tarybos nario, ECB valdančioji taryba sutaria, jog reikia agresyvesnio pinigų kiekio didinimo rinkose, kuris pažabotų besiformuojančią defliaciją regione. Tiesa, vienintelis neapibrėžtumas yra Europos Teisingumo Teismo ir Vokietijos pozicijos dėl šalių obligacijų supirkimo. Vokietija skeptiškai vertina pagalbą finansines problemas turinčioms valstybėms, kurios gavusios pinigų nebesilaikys joms taip reikalingų struktūrinių reformų. Ji siūlo ECB valstybių obligacijų pirkimą apriboti tik tomis šalimis, kurios turi „gerą“ kredito reitingą.

Praėjusią savaitę pasitvirtino išankstinė infliacijos statistika: euro zonos metinė infliacija lapkritį per mėnesį sumažėjo nuo 0,4 proc. iki 0,3 proc. Skelbtos euro zonos statybų apimtys kito teigiama linkme – per spalį padidėjo 1,3 proc., o per metus – 1,4 proc.

Vidurio ir Rytų Europa

Praėjusios savaitės viduryje Rusijos centrinis bankas antrą savaitę iš eilės didino šalies bazinę palūkanų normą. Šį kartą ji buvo pakelta net 6,5 proc. punktais – nuo 10,5 proc. iki 17 proc. – daugiausiai per vieną kartą nuo pat 1998 metų. Tokiais veiksmais šalis desperatiškai bando stiprinti šiais metais apie 50 proc. nuvertėjusį Rusijos rublį. Savaitės pabaigoje Rusijoje vyko kasmetinė spaudos konferencija, kurioje prezidentas neužsiminė nei apie rublį, nei apie konfliktą su Ukraina. Jis aiškino, jog Rusijos ekonomika viską ištvėrs, o dėl susidariusios situacijos kaltino Vakarų.

Azija

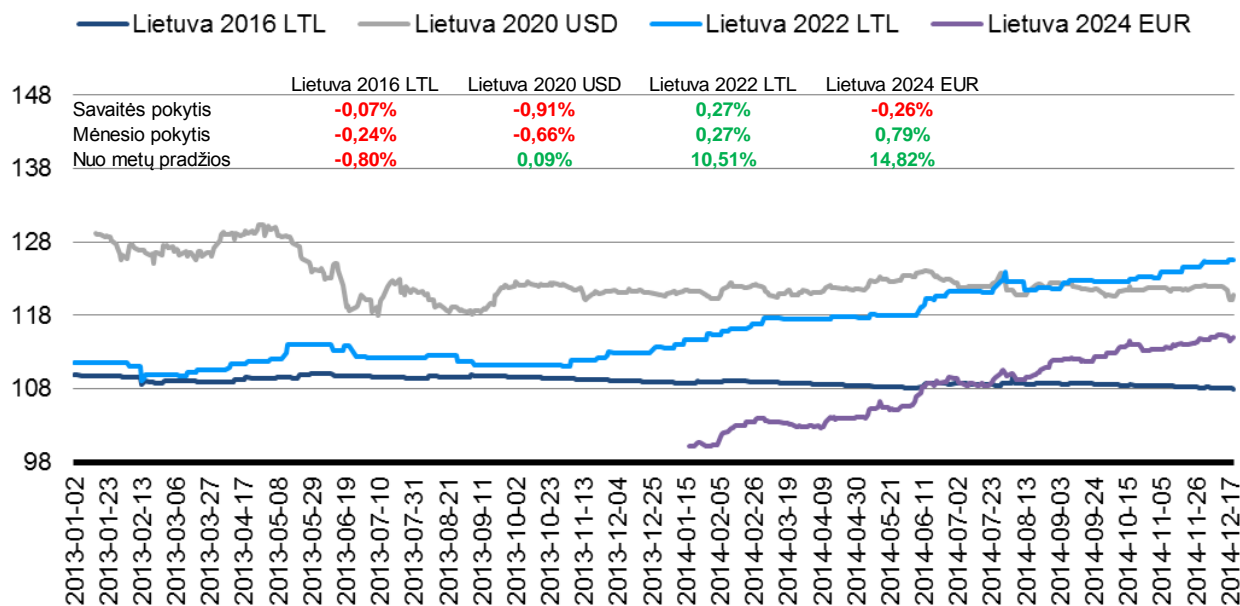
Užpraeitą savaitgalį Japonijoje vykę išankstiniai parlamento rinkimai, kuriuos inicijavo pats šalies premjeras Shinzo Abe, atskleidė, jog šalis pasitiki jo užmojais didinti infliaciją šalyje ir yra pasirengę siūlomoms reformoms. Rinkimų rezultatai parodė, jog Liberalų demokratų partija su S. Abe priešaky, nesunkiai laimėjo rinkimus į žemuosius parlamento rūmus užsitikrindami 291 vietas iš 475. Praėjusią savaitę Japonijoje vykęs centrinio banko susitikimas naujienų nepateikė – akcijų rinkos reagavo teigiamai.

Praėjusią savaitę Kinijos centrinis bankas sumažino šalies šių metų augimo prognozę nuo 7,4 proc. iki 7,1 proc. bei ėmėsi aktyvesnės pinigų politikos – paskelbė trumpalaikį, pigių pinigų skolinimą šalies bankams bei nustatė šiek tiek mažesnę vidutinę valiutos svyravimo vertę.

ES valstybių ir jų vertybinių popierių apžvalga

Lietuva

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: *Bloomberg, MC Wealth Management*

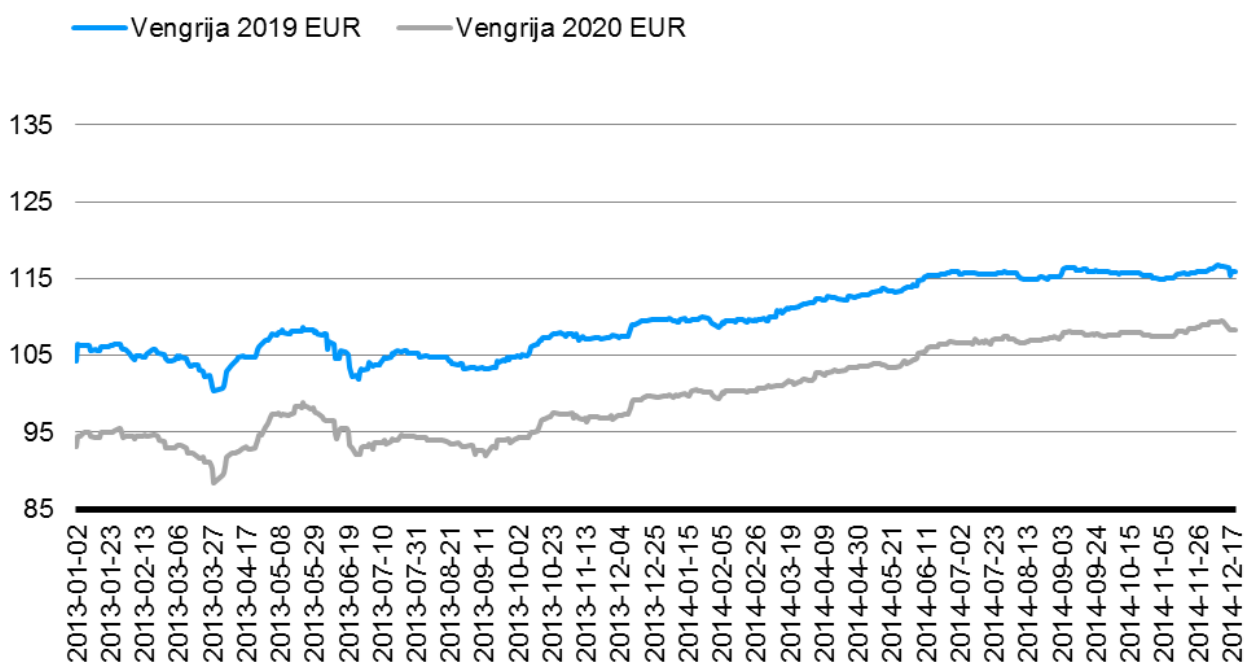
> „Eurostat“ duomenimis, metinė infliacija šalyje lapkričio mėn. siekė 0,4 proc., kai tuo pačiu laikotarpiu pernai rodiklis buvo 0,5 proc. Statistikos departamentas prognozuoja, jog gruodžio mėn. infliacija dar mažės ir sieks 0,3 proc., daugiausiai dėl pingančių degalų bei šventinio laikotarpio kainų nuolaidų.

> Statybų sektoriaus apimtys trečiąjį šių metų ketvirtį, lyginant su antruoju, išaugo 1,5 proc., o palyginus su atitinkamu laikotarpiu pernai – 11,9 proc.

> Banko „SEB“ paskelbtoje atnaujintoje Lietuvos makroekonomikos apžvalgoje, kaip ir tikėtasi, buvo sumažinta šalies BVP augimo prognozė: 2015 m. nuo 3,2 proc. iki 2,6 proc., o 2016 m. – nuo 4,0 proc. iki 3,5 proc. Prognozuojama ir lėtesnė infliacija: 2015 m. – 0,4 proc., o 2016 m. – 0,7 proc., kai anksčiau prognozuota atitinkamai 0,7 proc. ir 1,0 proc. Vidutinio darbo užmokesčio padidėjimo prognozė 2015 m. sumažinta nuo 5,0 proc. iki 4,2 proc., o 2016 m. – nuo 5,5 proc. iki 4,8 proc.

Vengrija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

> Praėjusią savaitę paaiškėjo, jog Vengrijos centrinis bankas perima banko MKB valdymą. Tai yra vienas iš kelių šalies bankų, turinčių didelį blogų paskolų kiekį. Šalies centrinis bankas planuoja įsigyti problemas turinčius bankus, juos atskirti į gerąjį ir blogąjį ir parduoti naujiems investuotojams.

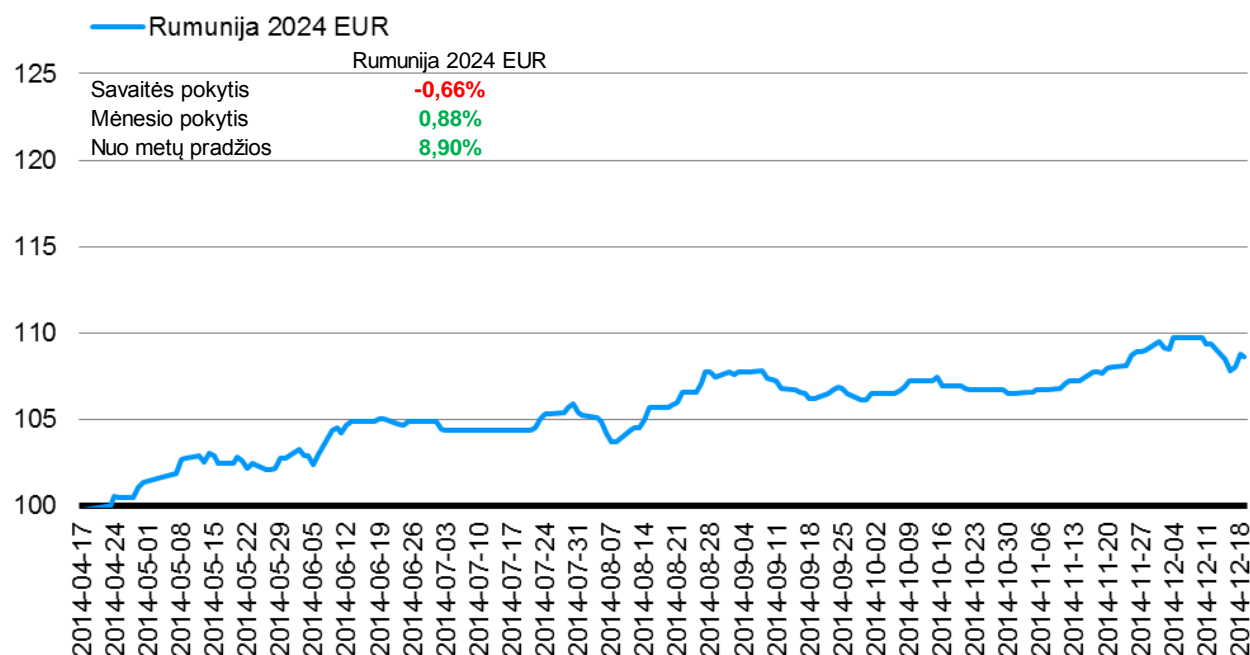
> Praėjusią savaitę Vengrijos centrinio banko susitikime pokyčiu neužfiksuota. Monetarinės politikos kūrėjai penktą mėnesį iš eilės paliko galioti istorinėse žemumose esančią 2,1 proc. bazinę palūkanų normą. Manoma, jog palūkanos nekis dar ilgai. Skatinant šalies konkurencingumą tikimasi, jog infliacija šalyje pradės augti jau kitais metais.

> Silpstantis Rusijos rublis atsispindės Vengrijos ūkio augimo rezultatuose. Šalies ekonomistai suskaičiavo, jog kiekvienas 1,5 - 2 proc. Rusijos rublio smukimas Vengrijos BVP mažina apie 0,1 proc.

> „Eurostat“ duomenimis, spalį, lyginant su praėjusiu mėnesiu, Vengrijos statybų apimtys išaugo 4 proc. – daugiausia tarp visų ES valstybių – tačiau trečiojo ketvirčio pokytis siekė -1,4 proc.

Rumunija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

> Nacionalinio statistikos instituto duomenimis, Rumunijos nedarbo lygis šių metų trečiąjį ketvirtį sumažėjo iki 6,5 proc., palyginus su 6,7 proc. antrąjį ketvirtį.

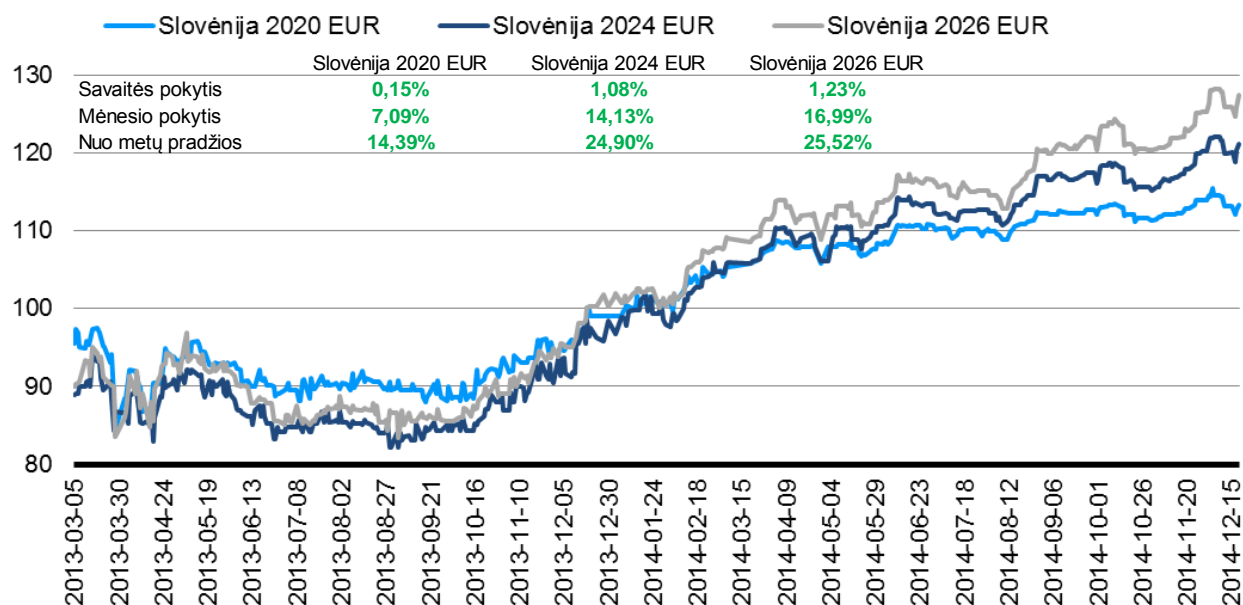
> Naujasis Rumunijos prezidentas Klaus Lohannis per savo inauguracijos ceremoniją akcentavo šalies vieningumo bei ryšių su Vakarais stiprinimą ir pažadėjo ypatingą dėmesį skirti korupcijos mažinimui.

> Rumunijoje metinės infliacijos rodiklis ir toliau išsilaiko tarp aukščiausių ES. Lapkritį kainų augimas siekė 1,5 proc., kai tuo pačiu laikotarpiu pernai buvo 1,3 proc. Tiesa, rodiklis sumažėjo lyginant su dviem praėjusiais mėnesiais, kuomet siekė 1,8 proc.

> Statybų sektoriaus apimtys trečiąjį šių metų ketvirtį, lyginant su antruoju, išaugo 1,3 proc., tačiau palyginus su atitinkamu laikotarpiu pernai sumažėjo 11,8 proc. Spalio mėn., palyginus su rugsėju, rodiklis mažėjo 6,1 proc., o palyginus su 2013 m. spalio – 11,3 proc.

Slovėnija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

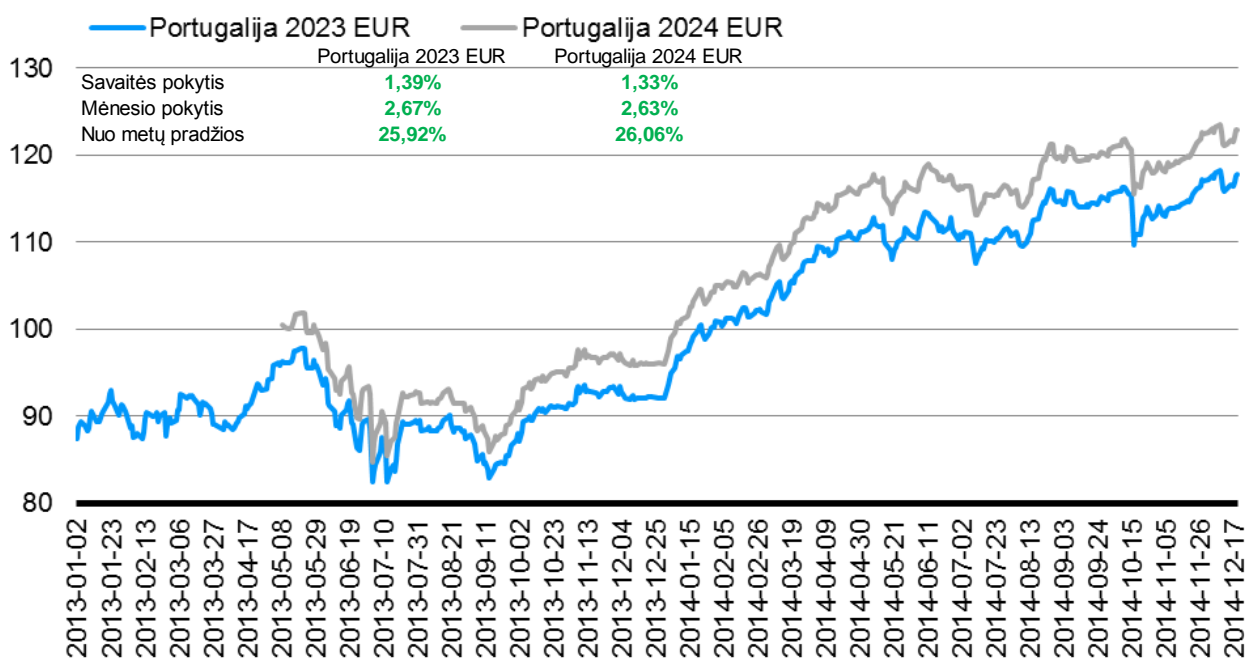
> Praėjusią savaitę „Standard & Poor’s“ pagerino Slovėnijos kredito reitingo ateities perspektyvą iš neigiamos į stabilią. Sprendimas priimtas remiantis spartesniu nei prognozuota Slovėnijos ekonomikos atsigavimu, po to, kai prieš metus Vyriausybė išleido 3,2 mlrd. eurų siekdama atstatyti šalies bankų sektoriaus likvidumą. Šiuo metu „Standard & Poor’s“ Slovėnijos kredito reitingas „A-“.

> „Eurostat“ duomenimis Slovėnijos statybų sektorius trečiąjį ketvirtį išaugo 19,4 proc., lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu. Slovėnijos statybų sektoriaus augimas trečiąjį ketvirtį buvo vienas didžiausių visoje ES.

> Remiantis „Eurostat“ duomenimis Slovėnijos pajamos iš žemės ūkio veiklos vienam darbuotojui išaugo 13,3 proc. Lyginant su praėjusiais metais, tai buvo didžiausias teigiamas pokytis tarp ES valstybių.

Portugalija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

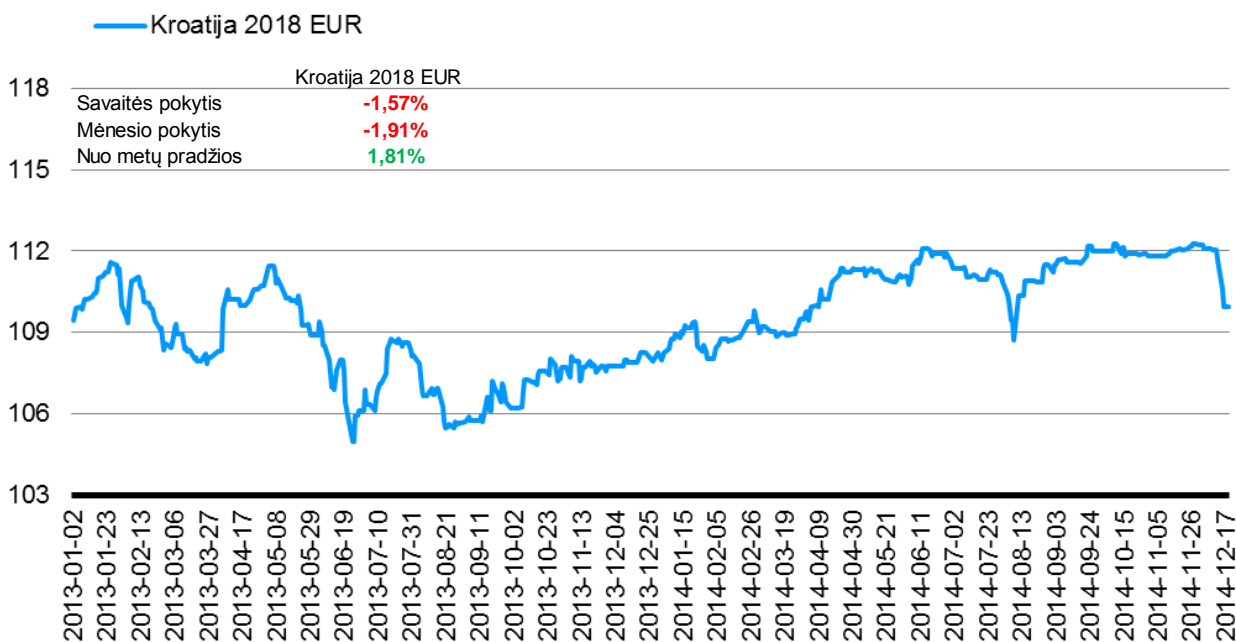
> Europos centrinis bankas Portugalijos situaciją vis dar vertina atsargiai. Bankui svarstant apie galimą šalių obligacijų supirkimą, buvo užsiminta, jog tokios valstybės kaip Portugalija bei Graikija turėtų atsidėti papildomą pinigų rezervą nenumatytoms šalies likvidumo problemoms padengti.

> Portugalijos centrinio banko duomenimis trečiajame ketvirtyje šalies realus BVP išaugo 1,1 procento lyginant su praėjusių metų tuo pačiu periodu. Daugiausiai įtakos BVP augimui turėjo išaugęs Portugalijos gyventojų vidaus vartojimas.

> „Eurostat“ duomenimis Portugalijos statybų sektorius trečiąjį ketvirtį sumažėjo 7,3 proc., lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2013 metais.

Kroatija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: *Bloomberg, MC Wealth Management*

> Pasaulio bankas savo viešųjų finansų apžvalgoje rekomendavo Kroatijai modernizuoti nuosavybės mokesčių reglamentavimą, sumažinti mokesčių išimtis bei imtis priemonių pagerinti surinkimą. Skaičiuojama, kad pažangus verte paremtas nuosavybės mokestis galėtų 1,5 proc. prisidėti prie šalies BVP. Kroatija rengiasi įvesti tokį mokestį 2016 m., tačiau Pasaulio bankas pažymi ir į mokesčių surinkimo gerinimą orientuotų reformų poreikį. Apžvalgoje taip pat buvo akcentuojama ir viešųjų išlaidų restruktūrizavimo poreikis.

> Kroatijos centrinis bankas pranešė, jog tikisi 0,2 proc. šalies ekonomikos augimo ateinančiais metais. Tai yra mažiau, nei 0,5 proc. augimas, kurį prognozuoja Vyriausybė. Anot Centrinio banko vadovo Boris Vujcic, darbo pajamų apmokestinimo pokyčiai turėtų leisti namų ūkių vartojimui pirmą kartą nuo 2008 m. prisidėti prie BVP augimo. Centrinio banko infliacijos prognozė 2015 m. yra 0,2 proc.

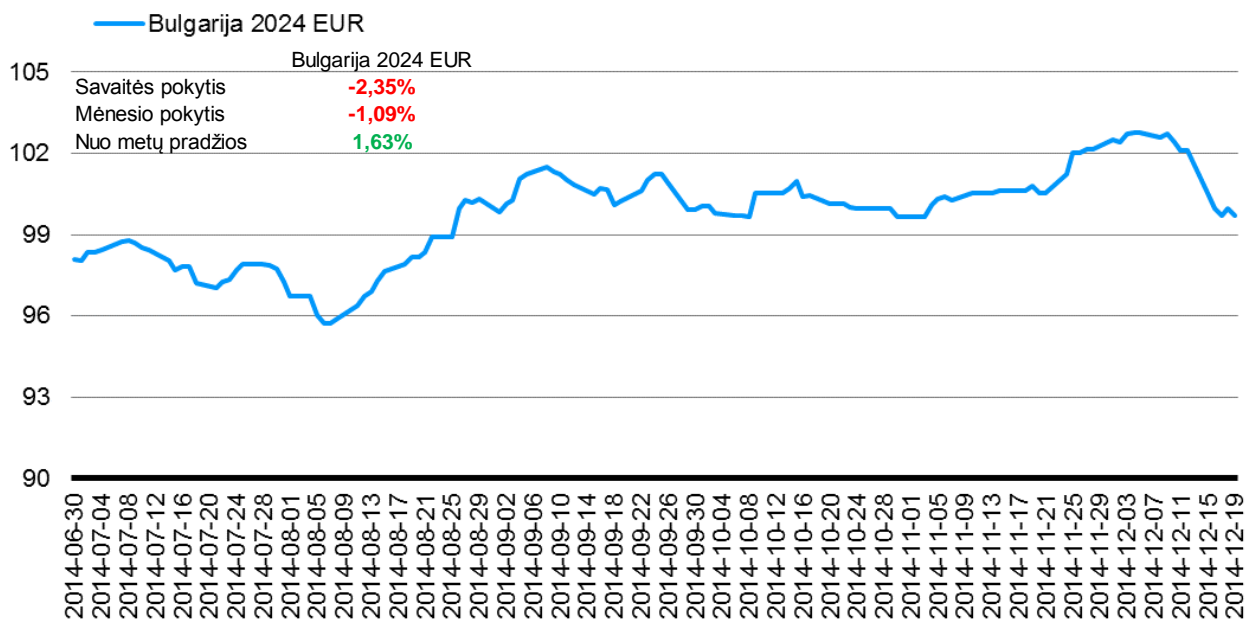
> Kroatijoje nuo ekonominės krizės pradžios 2008 m. ženkliai sumažėjo smulkių mažmeninės prekybos įmonių ir parduotuvių. Šalies prekybos rūmai skaičiuoja, jog per minėtą laikotarpį šalyje užsidarė beveik 6 tūkst. smulkių prekybininkų bei buvo prarasta beveik 20 tūkst. darbo vietų.

> Lapkritį metinė infliacija šalyje siekė 0,3 proc., kai tuo pačiu laikotarpiu pernai buvo 0,7 proc.

> „Eurostat“ duomenimis, statybų sektoriaus apimtys trečiąjį šių metų ketvirtį, lyginant su antruoju, sumažėjo 2,5 proc., o palyginus su atitinkamu laikotarpiu pernai – 8,1 proc.

Bulgarija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: *Bloomberg, MC Wealth Management*

> Kredito reitingų agentūra „Fitch“ patvirtino Bulgarijos ilgo laikotarpiu skolinimosi užsienio valiuta reitingą „BBB-“ su stabilia perspektyva. Anot reitingų agentūros, didžiausios rizikos, susijusios su šalies valstybės skolos ir BVP santykio trajektorija, apima fiskalinės konsolidacijos tęstinumą bei tolesnę paramą bankų sektoriui, tačiau agentūros modeliuojamame scenarijuje nenumatomas situacijos blogėjimas nei vienoje iš šių sričių.

> Bulgarijos parlamentas patvirtino 2015 m. biudžetą su 3 proc. nuo BVP deficitu. Biudžetas remiasi 0,8 proc. realaus ūkio augimo prognoze, planuojamos biudžeto pajamos sudarys 36,8 proc. BVP, o išlaidos – 39,8 proc. Planuojama ateinančiais metais pasiskolinti 8,1 mlrd. levų (apie 4,1 mlrd. eurų), o bendra valstybės skola padidės 2 mlrd. levų (apie 1,02 mlrd. eurų) iki 24,5 mlrd. levų (apie 12,5 mlrd. eurų).

> Bulgarijos premjeras Boyko Borisov, po konsultacijų su ES vyriausybės vadovais Briuselyje, pareiškė, jog Bulgarija tęs pasirošimo „Pietų srauto“ dujotiekio projekto įgyvendinimui darbus. Argumentuojama, jog tokiu atveju, projekto nutraukimo atsakomybė bus Rusijos ir „Gazprom“, o ne Bulgarijos pusėje.

> Bulgarijoje lapkričio mėnesį užfiksuota didžiausia defliacija tarp ES šalių – 1,9 proc. Tuo pačiu laikotarpiu prieš metus infliacijos rodiklis buvo 1 proc.

> Statybų sektoriaus apimtys trečiąjį šių metų ketvirtį, lyginant su antruoju, išaugo 0,4 proc., o palyginus su atitinkamu laikotarpiu pernai – 3,4 proc. Spalio mėn., palyginus su rugsėju, rodiklis mažėjo 1 proc., bet palyginus su 2013 m. spalio paaugo 2,7 proc.